

Specifičnosti stomatološkog zbrinjavanja obolelih od transmisivnih bolesti

dr Tamara Perić, vss Snežana Srdić

RADNI MATERIJAL ZA AKREDITOVANI STRUČNI SASTANAK br. B - 145/10-II odobren u septembru 2010

PREZIMANJE MATERIJALA JE DOZVOLJENO ZA LIČNU UPOTREBU
AUTORSKA PRAVA SU ZADRŽANA

Klasifikacija zdravstvenih službi po stepenu rizika

Veoma visok rizik

- Terapijske procedure koje oslobađaju aerosol
- Zdravstveno ili laboratorijsko osoblje koje rukuje uzorcima zaraženih osoba

Visok rizik

- Zdravstveno osoblje u direktnom kontaktu sa zaraženim ili sumnjivim pacijentima
- Medicinski transport u zatvorenim vozilima
- Autopsije

Stepen rizika u stomatologiji

Aerosol

- čestice < 50 µm
- produžena stabilnost u vazduhu
- potencijal penetracije sitnih respiratornih puteva transmisija patogena
- *Mycobacterium tuberculosis*, HSV, HBV, HCV, HIV, SARS, common cold virus, influenza ...

Aerosol u stomatologiji

- pljuvačka
- nazofaringealni sekret
- dentalni plak
- krv
- delovi zuba
- čestice stomatoloških materijala ...

Logothetis, 1988; Gross, 1992; Bentley, 1994; Legnani, 1994; Harrel, 1996; King, 1997; Barnes, 1998; Muzzin, 1999

Aerosol u stomatologiji

UZ aparat za uklanjanje čvrstih naslaga	najveća produkcija aerosola
vazdušno poliranje	približna produkcija UZ
pušter	približna produkcija UZ
turbina	minimalno uz upotrebu koferdama

Harrel SK, Meltoni L. Aerosols and splatter in dentistry. J Am Dent Assoc, 2004.

Potencijalni putevi prenošenja infekcije

- pacijent ⇒ stomatološko osoblje
- stomatološko osoblje ⇒ pacijent
- pacijent ⇒ pacijent

Standardna profilaksa

- Pranje ruku
- Upotreba rukavica, maski, zaštitnih naočara
- Zaštita radne površine
- Prevencija jatrogenih povreda

Primenjivati je kod **SVIH** pacijenata

Stomatološko zbrinjavanje obolelih od transmisivnih infekcija

Akutne infekcije

- Specifične virusne infekcije, grip...
- Odložiti zbrinjavanje kada je to moguće za 24 h od prestanka simptoma
- Urgentne tretmane obavljati u izolovanim prostorijama

American Dental Association, 2005.

Stomatološko zbrinjavanje obolelih od transmisivnih infekcija

Hronične infekcije

- Niz zaštitnih mera koje obezbeđuju siguran rad
- Konsultacija sa ordinirajućim lekarom

American Dental Association, 2005.

Prevencija transmisije mikroorganizama putem krvi

- HBV, HCV, HIV
- Mogućnost transmisije u stomatološkoj ordinaciji
- Mogu izazvati hroničnu infekciju
- Često prenosioci nisu svesni oboljenja

Prosečan rizik od infekcija prenosivih putem krvi nakon uboda iglom

infekcija	rizik
HBV	
HBsAg ⁺ i HBeAg ⁺	22%-31% klinički hepatitis 37%-62% serološki +
HBsAg ⁺ i HBeAg ⁻	1%-6% klinički hepatitis 23%-37% serološki +
HCV	1,8% (0-7%)
HIV	0,3% (0,2%-0,5%)

Prevencija transmisije mikroorganizama putem krvi

- Kontrola opreme
 - Izolovati ili ukloniti rizik
 - Oprema koja štiti od povrede
- Kontrola uslova rada-pažljiv rad !!!
 - Upotreba instrumenata umesto prstiju, pokrivanje igle jednom rukom, npr.
- Administrativna kontrola
 - Uredbe, jasno definisane procedure...
 - Hijerarhija u radu

Procedura u slučaju incidenta sa oštrim predmetom

- Pustite da rana slobodno krvari, ne pritiskajte, ne cedite i ne isisavajte ranu
- Isperite ranu sapunom i vodom
- Prijavite incident nadležnom licu, a povređenu osobu odvedite lekaru kako bi bila dalje zbrinuta
 - At zaštita
 - Ab zaštita
- HBV- specifična zaštita:
 - serum+vakcina (0, 1, 6 mes)
 - ILI
 - vakcina 0, 7, 21 dan, 6 mes (u Srbiji se serum ne proizvodi)

Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, 2008

Zaključak

- Kod svih pacijenata treba primenjivati mere standardne profilakse
- Pacijenti oboleli od transmisivnih infekcija imaju jednako pravo na stomatološki tretman
- Obuka svih članova stomatološkog tima o značaju i merama kontrole infekcije